

”Chat, TikTok, Google, nyheder” – informationsøgning som ny studerende

Fra 2023 til 2025 har vi spurgt nye studerende på Roskilde Universitet om, hvordan de søger efter information. Med svar fra 1.716 studerende tegner der sig nogle klare tendenser i besvarelserne, hvor blandt andet Tik-Tok og ChatGPT er foretrukne kilder til information

□ **Sille Julie J. Abildgaard og Aske Laursen Brock**, informationsspecialister ved Roskilde Universitetsbibliotek, Det Kgl. Bibliotek

De seneste år er interessen for unges informationskompetencer steget i takt med, at generativ AI (fremadrettet AI) er blevet et populært værktøj – også til studierettede opgaver. I begyndelsen af 2025 udgav de to tænketanke Fremtidens Biblioteker og Mandag Morgen en rapport, som stillede skarpt på unges informationskompetencer. På baggrund af besvarelser fra 30 unge, indsamlet i foråret 2024, viste rapporten, at mange unge på den ene side har stor tiltro til deres evner til at anvende AI-værktøjer under deres studier, men på den anden side efterspurgte hjælp til at forbedre deres kritiske sans og blive bedre til at bruge nye teknologier på en mere bevidst måde.¹

Senest, i december 2025, har Annette Pedersen, Mikala Hansbøl og Muhamed Fajkovic udgivet en rapport om studerendes erfaringer med AI lavet på baggrund af 353 besvarelser fra studerende på det Humanistiske og Teologiske Fakultet på Københavns Universitet i foråret 2024. Deres fokus er ikke på informationsøgning, men på brugen af og perspektiver på brugen af AI. Konklusionen er, at uanset

hvordan man ser på brugen af AI, skal de studerende klædes bedre på til at metareflektere over deres brug i forhold til læringsprocesser og egne metoder.²

Den nyeste danske undersøgelse i en biblioteksfaglig kontekst kommer fra VIA Bibliotek, der har foretaget et kvalitativt studie med syv studerende fra pædagoguddannelsen på VIA University College. Deres undersøgelse konkluderer blandt andet, at ”de studerende søger primært information i grundbøger og via Google, mens databaser anvendes mindre”.³

De tre undersøgelser tegner et billede af, at brugen af AI under studierne er blevet mere udbredt, mens den kritiske refleksion hos de studerende endnu ikke er tilstrækkeligt udviklet. Behovet for refleksion gælder også informationsøgning, og behovet er ikke blevet mindre siden foråret 2024, tværtimod.

Informationssøgning på 1. semester

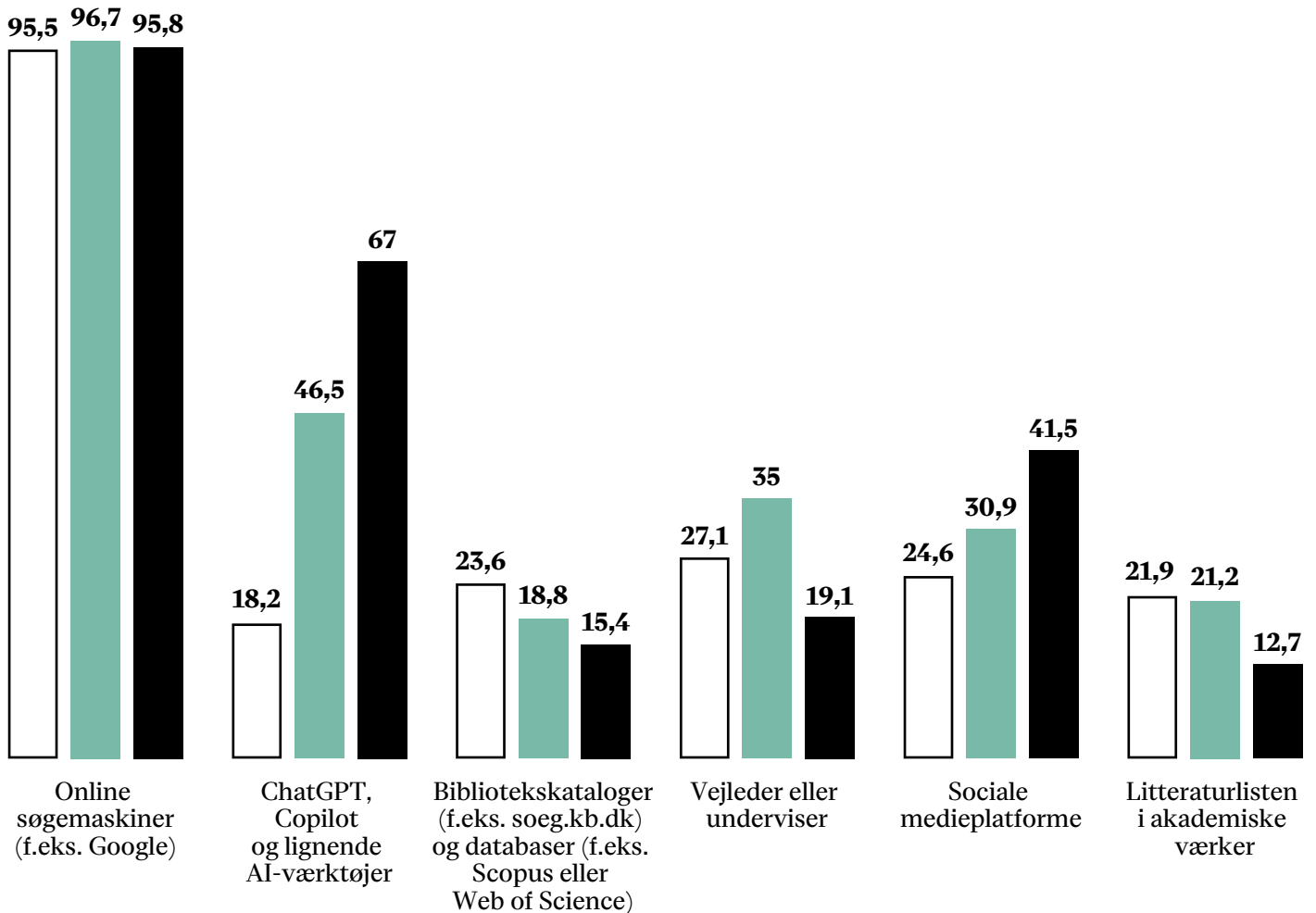
Vores undersøgelse kaster lys over udviklingen af universitetsstuderendes informationsøgning i perioden 2023-2025 på Roskilde Universitet. Som undervisere, der arbejder med og underviser i informationskompetence og digital dannelse, interesserer vi os for, hvordan de studerende faktisk søger efter information under deres studier. Vi vil gerne møde de studerende dér, hvor de er i deres informationskompetencer, og designe vores undervisning med udgangspunkt i deres vaner og adfærd. Derfor begynder vi undervisningen på 1. semester med et kort survey, der er frivilligt og anonymt. Det tager cirka tre minutter for de studerende at besvare to spørgsmål, og herefter viser vi alle svarene på tavlen, så vi kan bruge aktiviteten til at skabe en kontekst

Hvor søger du typisk efter information?

Svarfordeling blandt førsteårsstuderende på RUC fra 2023 til 2025. I 2023 modtog vi 402 svar, i 2024 var tallet 692, og i 2025 svarede 622 studerende på vores survey.

□ Efterårssemester 2023 ■ Efterårssemester 2024 ■ Efterårssemester 2025

Angivet i procent

for vores undervisning og bygge oven på de studerendes informationssøgningspraksis.

På Roskilde Universitet underviser vi alle syv bachelorprogrammer på de fire institutter i informationssøgning på deres 1. semester. I forbindelse med biblioteksundervisningen har vi indsamlet data omkring de studerendes informationssøgning i 2023, 2024 og 2025. De studerende har fået spørgsmålet "Hvor søger du typisk information?" med valgmuligheder. På tværs af de tre år har 1.716 studerende svaret, hvilket giver en god indsigt i deres vaner omkring informationssøgning og disses forandringer over tid.

Figur 1 viser fordelingen af svarene fra 2023-2025. I 2023 modtog vi 402 svar, i 2024 var tallet 692, og i 2025 svarede 622 studerende på vores survey.

Google og AI-værktøjer til informationssøgning er mest populære

Tallene viser, at onlinesøgemaskiner er de studerendes primære måde at søge information på. Her er ikke sket nogen store ændringer fra 2023-2025, hvor tallene ligger på henholdsvis 95,5 procent (2023), 96,7 procent (2024) og 95,6 procent (2025).

Kigger vi på tallene for brug af AI-værktøjer, ses derimod en markant stigning fra 2023 til 2025. I 2023 svarer 18,2 procent af de studerende, at de bruger ChatGPT eller lignende AI-værktøjer til deres informationssøgning, hvilket stiger til 46,5 procent i 2024 og igen til 67 procent i 2025.

I efteråret 2023 var det forbudt at anvende AI på Roskilde Universitet, hvilket kan være

Hvad er din nuværende praksis med informationssøgning?

Hjælp os med at blive klogere på hvordan du finder viden og information til dine opgaver. På forhånd tak! - Roskilde Universitetsbibliotek.

Når du sender denne formular, indsamler den ikke automatisk dine oplysninger som f.eks. navn og mailadresse, medmindre du selv angiver den.

* Påkrævet

1. Hvordan søger du efter information i din hverdag? *

Skriv dit svar

Næste

2. Hvor søger du typisk efter information? (Vælg alle de muligheder, der gælder)

- Online søgemaskiner (f.eks. Google)
- ChatGPT, Copilot og lignende AI-værktøjer
- Bibliotekskataloger (f.eks. soeg.kb.dk) og databaser (f.eks. Scopus eller Web of Science)
- Vejleder eller underviser
- Sociale medieplatforme
- Litteraturlisten i akademiske værker
- Google Scholar
- Wikipedia
- Andet

← Skærmbillede af vores survey fra 2025. Vi har anvendt Microsoft Forms til indsamlingen fra 2023-2025. De studerende kan besvare med mobil via en QR-kode eller på computer via et link. Vi fik 622 svar i fritekstdelen af vores survey i efteråret 2025, der giver os et øjebliksbillede af de studerendes informationssøgning.

en del af forklaringen på, hvorfor så relativt få studerende angav, at de benyttede det. En anden forklaring på stigningen på 48,8 procentpoint fra 2023 til 2025 kan være, at studerende hen over årene er blevet bedre til at bruge AI-værktøjer mere målrettet til akademiske opgaver som for eksempel litteratursøgning. Samtidig har teknologien udviklet sig hurtigt, og der er ikke længere de samme problemer med ukorrekte kilder, som vi oplevede tilbage i 2023. I dag er det muligt at få korrekte links og referencer fra AI-værktøjer. Om kilderne er de mest relevante til formålet – ja, det er en anden diskussion.

Litteraturlisten og databaserne taber i 2025

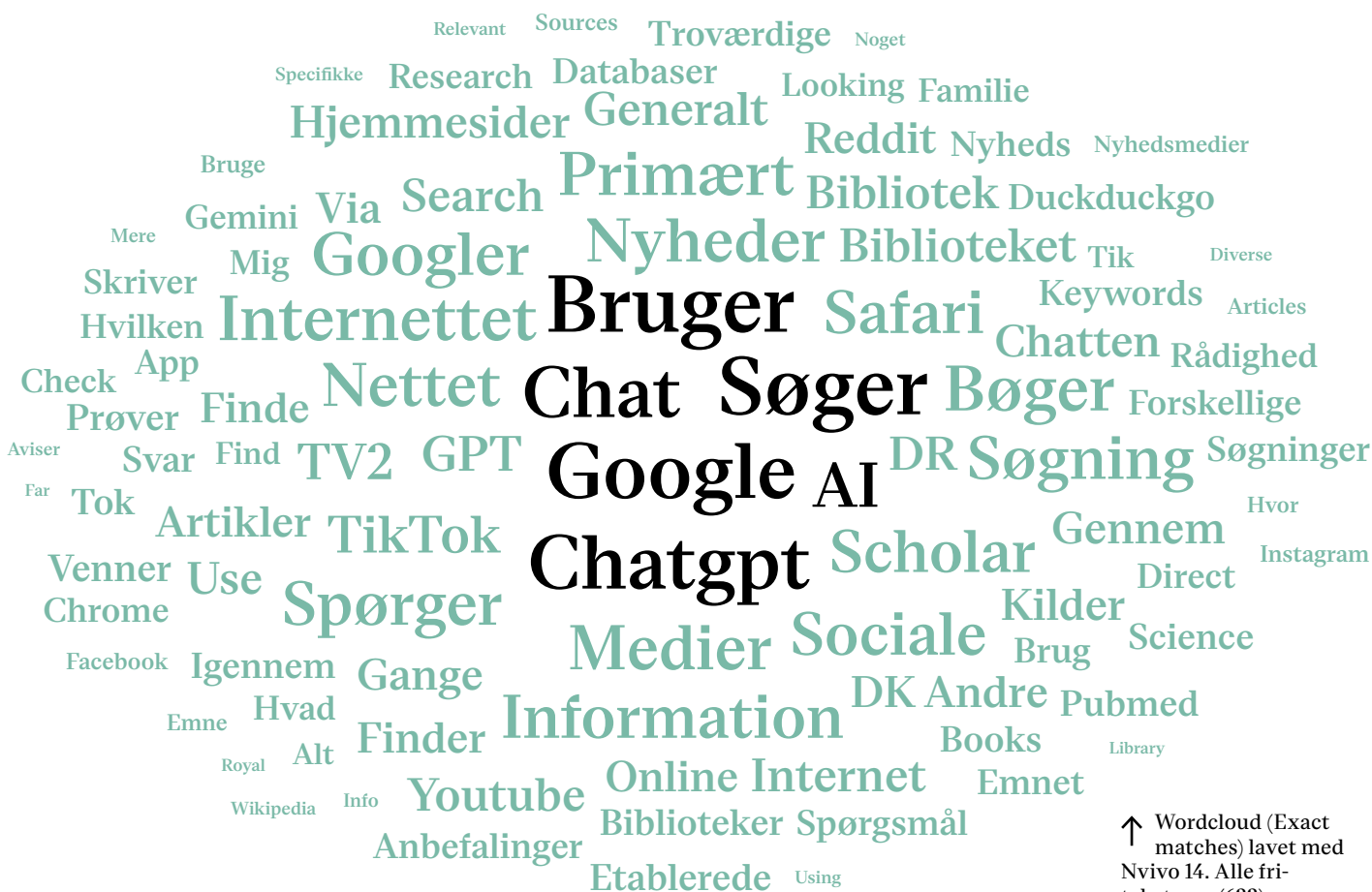
Brugen af bibliotekskataloger, databaser og litteraturlisten i akademiske værker er relativt ens i 2023 og 2024, hvor henholdsvis 23,6 procent og 21,9 procent henter information her i 2023 og 18,8 procent og 21,2 procent i 2024, men disse tal tager et dyk i 2025, hvor kun 15,4 procent svarer, at de bruger bibliotekskataloger og databaser til informationssøgning.

Litteraturlisterne i akademiske værker er et klassisk sted at søge information, som bliver

brugt mindre af de studerende. Kigger vi på tallene, har det ikke været en specielt udbredt metode blandt førsteårsstuderende, men det var dog lidt mere end en femtedel, som angav, at de fandt litteratur på den måde i 2023 og 2024. I 2025 var det kun lidt mere end en ud af ti, som svarede, at de finder information i litteraturlisten i akademiske værker. De traditionelle kilder for akademisk litteratursøgning har det trangt blandt nye studerende i 2025. I undersøgelsen er der tale om førsteårsstuderende, som bliver introduceret til nye måder at søge litteratur på, og således er det måske ikke så overraskende, at de ikke kender til akademiske databaser, hvis de kommer direkte fra gymnasiet. Ikke desto mindre viser tallene, at litteraturlister og databaser anvendes i mindre grad.

Vejlederen og underviseren rykker i baggrunden

Vi kan også observere et fald i de studerendes brug af deres vejleder eller underviser til informationssøgning i 2025. Hvor vejleder eller underviser lå på 27,1 procent i 2023 og således indtog en andenplads blandt de studerende, og på 35 procent i 2024, hvilket svarer til en tred-

jeplads og her overhalet af AI-værktøjer, ser vi et fald til 19,1 procent i 2025. Brugen af vejleder eller underviser lander her på en fjerdeplads overhalet af både AI-værktøjerne og sociale medieplatforme. Denne tendens er særlig relevant for Roskilde Universitet, da vejlederen spiller en vigtig rolle i den problemorienterede projektlæring og gruppearbejdet.

Fra 2023 til 2025 kan vi observere en stigning fra 25 procent til 42 procent i sociale medieplatforme som kilde til information, hvilket gør sociale medier til den tredje mest benyttede kilde til informationssøgning i de studerendes selvrapporterede svar.

I de kvalitative svar fra vores survey, som vi dykker ned i om lidt, nævnes TikTok hyppigst af de sociale medier: "Jeg spørger ChatGPT, TikTok eller Google ☺," svarer en studerende. Tallene viser en stigning på 68 procent fra 2023 til 2025 i brugen af sociale medier til informationssøgning. Denne udvikling understøttes af et studie i tidsskriftet Library & Information Science Research fra 2025, der fremhæver TikTok som en central platform, hvor de unge tilgår, deler og forbruger information – og endda som generation Z's foretrukne 'søgemaskine' frem for Google.⁴

"Mest Google, hvis det er noget generelt, spørger jeg ChatGPT"

I efteråret 2025 udvidede vi vores survey med et fritekstfelt, hvor de studerende med egne ord kunne beskrive, hvordan de søger efter information. Vi har bevidst valgt at rammesætte information bredt i spørgsmålet uden at pege specifikt på, for eksempel hvilket formål informationssøgningen skulle have.

Vi observerer også en vis kildediversitet blandt de studerendes informationssøgningspraksis. Her nævnes sociale medier, nyhedssites, fagbøger og artikler som steder, hvor der opsøges information. I de 622 fritekstsvar er der 51 referencer til sociale medier, hvor 26 af disse er TikTok, der som tidligere nævnt er populær blandt generation Z. Der er 35 referencer til forskellige nyhedsmedier som blandt andet dr.dk og Politiken. De sociale relationer, primært til forældre, nævnes også flere steder i besvarelserne.

"Faaar!?" svarer en studerende, og en anden svarer: "Kommer an på hvilken form for information, jeg skifter lidt imellem følgende: bøger, Google og mine forældre."

Brugen af bibliotekerne og bøgerne er også til stede, og der er en bevidsthed om bibliote-

“ Fra 2023 til 2025 kan vi observere en stigning fra 25 procent til 42 procent i sociale medieplatforme som kilde til information, hvilket gør sociale medier til den tredje mest benyttede kilde til informationsøgning

ket som et sted, hvor man kan søge viden og finde troværdige kilder. Der er 48 referencer til biblioteket eller brugen af bøger i besværlserne. En studerende svarer ”Søger på nettet – stedet, jeg søger, kommer an på, hvad jeg søger efter. Nogle gange går jeg på biblioteket og låner fagbøger. Jeg forsøger at være kildekritisk i min søgning.”

Supplement frem for erstatning

Formålet med vores undersøgelser har været at få et overblik over de studerendes vaner omkring informationsøgning, så vi kan tilpasse og opdatere vores undervisning. Håbet er at kunne støtte og styrke de studerendes kendskab til og mestring af AI-værktøjer til akademiske opgaver i takt med teknologiudviklingen. I undersøgelsen ser vi tydeligt, at brugen af AI stormer frem, men i de kvalitative svar ser vi også konturerne til de metarefleksioner over AI-brug, som undersøgelsen fra HUM/TEO på Københavns Universitet efterlyste.

AI-teknologi er en integreret del af informationslandskabet i 2025. Det kalder på undervisning i informationskompetence, der tager udgangspunkt i de studerendes faktiske praksisser og styrker deres evne til refleksion, kildekritik og metodisk bevidsthed. Der kan ikke herske tvivl om, at informationskompetencer fortsætter med at være yderst relevante for universitetsstuderende i fremtiden. AI og lignende teknologier er blot de nyeste tilføjelser til et allerede komplekst informationsbillede, som er svært at navigere i for mange. De nævnte undersøgelser peger også på behovet for at klargøre relevansen af informationskompetencer, så de studerende ikke oplever, at AI kan erstatte den klassiske informationsøgning, men derimod at den kan indgå som et supplement i den gode akademiske praksis.

Slutnoter:

1. Daniel Honoré Jensen m.fl., *Unge informationskompetencer – i en tid med AI* (Tænk tanken Mandag Morgen & Tænk tanken Fremtidens Bibliotek, 2025), 4.
2. Annette Pedersen m.fl., *Studerendes erfaringer med, brug af og perspektiver på Generativ AI ved Det Humanistiske og Teologiske Fakultet*, Københavns Universitet, foråret 2024 (Københavns Universitet, 2025), 26, 28.
3. Cecilie S. R. Edvardsen og Ulla B. Nilson, ”Tillid Ved Første Klik”, *Revy* 48, nr. 4 (2025): 14–15, <https://doi.org/10.22439/revy.v48i4.7648>.
4. Heather L. O’Brien m.fl., ”TikTok as Information Space: A Scoping Review of Information Behavior on TikTok”, *Library & Information Science Research* 47, nr. 4 (2025): 101379, <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2025.101379>.

i Fra forbud til AI-deklaration på Roskilde Universitet

Januar 2023: Generelt forbud mod brugen af generativ AI.

Januar 2024: Generativ AI som hjælpværktøj bliver tilladt med officielle retningslinjer.

September 2025: Retningslinjerne opdateres, og det fremhæves, at AI-brug skal deklareres tydeligt i skriftlige produkter.

Se retningslinjerne her: <https://ruc.dk/generativ-ai-paa-roskilde-universitet>